

Românii vor putea cere despagubiri dacă s-au îmbolnavit de cancer din cauza poluării (directiva UE)

Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene au ajuns miercuri la un acord asupra directivei privind calitatea aerului care aduce mai multe îmbunătățiri și drepturi pentru cetățeni, asigurând un aer mai curat și prevenție împotriva bolilor pulmonare foarte grave cauzate de poluare, informează într-un comunicat eurodeputatul Nicu Ștefanuta, negociator din partea grupului Verzilor în acest dosar.

Un nou studiu arată că 43% din decesele induse de cancerul pulmonar se produc din cauza poluării, remediul recomandat fiind asigurarea calitatii aerului pentru a preveni boala. Conform datelor, România este pe locul 8 în UE la capitolul decese provocate de poluare, pierzându-și viața anual aproximativ 30.000 de oameni, potrivit Agenției Europene de Mediu.

Pentru prima dată, cetățenii care locuiesc în zone foarte poluate, unde prin măsuratori sunt stabilite încălcări ale standardelor de calitate a aerului, vor putea avea acces la justiție și vor putea solicita despagubiri pentru daunele aduse sănătății din cauza lipsei de acțiune a autorităților publice.

"Este o victorie pentru cetățeni. (...) Cetățenii vor putea să ceară despagubire în instanța autorităților locale dacă se îmbolnăvesc din cauza poluării aerului. Am redus nivelul de particule periculoase acceptabile și am impus măsuratori omologate obligatorii în zonele cele mai poluate. Sper că astfel România va respira mai bine și cetățenii vor fi mai sănătoși!" a declarat eurodeputatul independent Nicu Ștefanuta la finalul negocierilor, conform comunicatului citat.

România nu sta bine la acest capitol, întrucât în mai multe orașe din țară calitatea aerului este foarte proastă și măsurătorile obligatorii nu se respectă. Conform ultimelor date, jumătate din rețeaua care ar trebui să măsoare calitatea aerului în România nu funcționează, din 181 de stații fiind funcționale doar 82.

Comisia Europeană a trimis mai multe avertisuri și a început proceduri de infringement împotriva statului român pentru neîndeplinirea obligației de monitorizare a poluării aerului așa cum cere legislația în vigoare. În 2020 România a fost condamnată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene pentru că nu a făcut eforturi să reducă poluarea din București.

Noile prevederi ale directivei prevăd limite mai stricte pentru particulele nocive, cu scopul de a atinge obiectivul de poluare zero până în 2050 și noi drepturi pentru cetățenii care sunt afectați de poluare.

Directiva prevede standarde mai stricte pentru particulele fine din aer, PM 2,5, PM 10, SO₂ și NO₂ și alți poluanți. Pentru cei doi poluanți cu cel mai mare impact documentat asupra sănătății umane - PM 2,5 și NO₂ - valorile-limită anuale trebuie reduse la mai mult de jumătate.

De asemenea, va exista obligativitatea măsurării în zonele în care există poluare și acces în instanță și despagubiri pentru cetățenii care se îmbolnăvesc de astm sau cancer pulmonar din cauza depășirilor regulate ale calitatii aerului în zonele în care se măsoară calitatea aerului.

Nu în ultimul rând, sunt necesare planuri concrete despre cum are de gând statul să respecte legislația și să rezolve problemele în zonele complicate.

Noua legislație va trebui transpusă în doi ani de zile, iar noile limite pentru particule poluante vor trebui respectate începând cu 2030. Până atunci statele vor trebui să pregătească ghidurile cu măsuri prin care să arate Comisiei ca autoritățile naționale știu ce au de făcut, se mai menționează în comunicatul lui Nicu Ștefanuta.